

Čj. UOOU-02899/14-14

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 30. června 2014 podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu s přihlédnutím k § 152 odst. 4 a § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-02899/14-7 ze dne 12. května 2014 se na základě rozkladu podaného Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky, se sídlem Drahobejlůva 1404/4, 190 00 Praha 9, IČ: 47114975, **mění tak**, že uložená pokuta ve výši 100.000 Kč (slovy sto tisíc korun českých) se snižuje na částku 70.000 Kč (slovy sedmdesát tisíc korun českých); **ve zbytku se napadené rozhodnutí potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení, které bylo účastníkovi řízení, Vojenské zdravotní pojišťovně České republiky, doručeno dne 19. března 2014.

Na základě provedeného dokazování a shromážděného spisového materiálu vydal správní orgán prvního stupně dne 12. května 2014 rozhodnutí čj. UOOU-02899/14-7, kterým rozhodl, že se účastník řízení dopustil správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. tím, že v souvislosti se zpracováním osobních údajů pojištěnců vedl nepřesné osobní údaje dvaceti subjektů údajů, konkrétně ... (roz. ...), nar. ..., a ... (roz. ...), nar. ..., v době od 2. července 2012 nejméně do 17. ledna 2013, ..., nar. ..., ..., nar. ..., ..., nar. ..., a ..., nar. ..., v době od 2. července 2012 do 13. března 2013, ..., nar. ..., a ..., nar. ..., v době od 1. července 2012 do 6. března 2013, ..., nar. ..., ..., nar. ..., a ..., nar. ..., v době od 1. července 2012 do 27. února 2013, ..., nar. ..., v době od 28. května 2012 do 27. února 2013, ..., nar. ..., ..., nar. ..., ..., nar. ..., ..., nar. ..., v době od 2. července 2012 nejméně do 7. března 2013, ..., nar. ..., ..., nar. ..., ..., nar. ..., a ..., nar. ..., v době od 2. července 2012 nejméně do 3. ledna 2013, které získal prostřednictvím formulářů „Přihláška pojištěnce“ a „Evidenční list zdravotní pojišťovny“ při výkonu zprostředkovatelské činnosti zajišťované ..., fyzickou osobou podnikající, IČ: ..., kdy při shromažďování a následném zpracování osobních údajů subjektů údajů, které považoval za své pojištěnce, účastník řízení neučinil žádné kroky k ověření přesnosti zpracovávaných osobních údajů, ačkoli výše

uvedené subjekty údajů nikdy neprojeví zájem stát se pojištěncí účastníka řízení, ani mu za tímto účelem své osobní údaje neposkytly. Tímto porušil účastník řízení povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce zpracovávat pouze přesné osobní údaje. Za tento správní delikt byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 100.000 Kč.

Správní orgán prvního stupně na základě shromážděných podkladů konstatoval, že účastník řízení vedl jako své pojištěnce bez jejich souhlasu dvacet osob, jejichž osobní údaje byly získány prostřednictvím formulářů „Příhláška pojištěnce“ a „Evidenční list zdravotní pojišťovny“ při výkonu zprostředkovatelské činnosti zajišťované ... . Osobou, která prováděla nábor pojištěnců, pak měl být údajně obchodní zástupce ..., nar. ... (kódové označení uváděné na přihlášce pojištěnce č. ...). Účastník řízení se k předmětu řízení vyjádřil dne 2. dubna 2014.

Shora uvedená skutková zjištění správní orgán prvního stupně posoudil tak, že údaje související s evidencí fyzické osoby jako pojištěnce účastníka řízení jsou osobními údaji, jejichž správcem je účastník řízení. Správní orgán prvního stupně dále konstatoval, že k neoprávněnému zaregistrování subjektů údajů došlo v důsledku zprostředkovatelské činnosti ... a ... . Nesprávné vedení konkrétních fyzických osob jako pojištěnců účastníka řízení je poté porušením jeho povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. Správní orgán prvního stupně uvedl, že v návaznosti na tuto povinnost musí účastník řízení přijmout taková opatření, která zajistí, že osobní údaje, které zpracovává, jsou přesné (resp. zajistí provedení zákonem uložených opatření v případě zjištění jejich nepřesnosti). Postup, kdy účastník řízení odesílá průkazy pojištěnce obyčejnou listovní zásilkou, mu znemožňuje zpětně ověřit informace o tom, zda skutečně byla zásilka doručena oprávněné osobě. Účastník řízení přitom nebyl schopen doložit informace vztahující se k odeslání listovních zásilek obsahujících průkaz pojištěnce, resp. informace k navraceným zásilkám z důvodu, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Dále správní orgán prvního stupně zmínil skutečnost, že u 13 osob byl průkaz pojištěnce odeslán na shodnou poštovní adresu, což je zjevně potenciálně rizikový faktor, který měl být sledován a ověřen.

Správní orgán prvního stupně dále zjistil, že v případě ... skutečnost, že byli přeregistrováni k jiné zdravotní pojišťovně, a to včetně rodinných příslušníků, zjistili zcela náhodně a nikoliv na základě informací podaných účastníkem řízení, jak uváděl ve svém vyjádření. V případě těchto osob také bylo nepochybné, že zásilku od účastníka řízení nemohli obdržet, neboť na evidované adrese neměli trvalý pobyt ani korespondenční adresu.

K námitce účastníka řízení, že provedl včasnou nápravu závadného stavu stornováním přihlášek, správní orgán prvního stupně uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že ke stornování o neoprávněnosti provedené změny zdravotní pojišťovny se dozvěděl např. u ... a její dcery nejpozději ke dni 23. října 2012 a storno provedl dne 17. ledna 2013. K registraci tedy ze strany účastníka řízení již došlo a náprava byla zajištěna na jejich žádost, nikoliv na základě bezpečnostních či kontrolních mechanismů účastníka řízení. Správní orgán prvního stupně dále konstatoval, že účastník řízení nedostatečně reagoval na neúplně vyplněné přihlášky pojištěnce. Účastník řízení ani nepřijal žádná vnitřní opatření k prověření osobních údajů, které mu jsou předávány smluvním partnerem.

Dále se správní orgán prvního stupně na základě tvrzení účastníka řízení zabýval otázkou uplatnění liberace dle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., kdy ovšem pro tento postup neshledal důvod. Kontrolní mechanismy nastavené účastníkem řízení byly v posuzovaném případě nedostatečné, jelikož nezajišťovaly ověření identity osob, které žádaly o provedení změny zdravotní pojišťovny prostřednictvím obchodního zástupce, účastník řízení se spolehl pouze na smlouvu uzavřenou se svým obchodním zástupcem, která žádná pravidla také neobsahovala. Vlastní kontrolní činností chybné přihlášky účastníka řízení neodhalil, a to ani poté, co odeslal na adresy uvedené na jednotlivých přihláškách dopisy vztahující se

k registraci nových pojištěnců. Proto nelze hovořit o tom, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, aby porušení své právní povinnosti zabránil, neboť k zamezení rizika lidského selhání nepřijal dostatečná opatření.

Při úvaze o výši sankce správní orgán prvního stupně přihlédl jako k přitěžující okolnosti k počtu dotčených osob (20), k době zpracování nepřesných osobních údajů přesahující 6 měsíců, k následku protiprávního jednání, tj. zátěži způsobené dotčeným osobám, které byly nuceny řešit nastalou situaci např. podáním trestního oznámení, ale především se zdravotními pojišťovnami ohledně zjištění relevantních informací o jejich pojištění a pojištění jejich rodinných příslušníků a to včetně nejistoty plynoucí těmto subjektům údajů z nevědomí toho, zda jsou stále zdravotně pojištěny. Způsob protiprávního jednání správní orgán prvního stupně neposoudil jako přitěžující ani polehčující okolnost. Jako k polehčující okolnosti poté přihlédl k tomu, že účastník řízení nakonec neoprávněné přeregistrace s účinky ex tunc zrušil.

Rozhodnutí čj. UOOU-02899/14-7 ze dne 12. května 2014 bylo doručeno účastníkovi řízení dne 12. května 2014. Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení rozklad, který byl doručen Úřadu pro ochranu osobních údajů prostřednictvím datové zprávy dne 23. května 2014, tedy v zákonné lhůtě.

V podaném rozkladu účastník řízení uvádí, že je přesvědčen, že napadené rozhodnutí trpí některými vadami, a to zejména ve vztahu k vyměření konkrétní výše sankce a jejího odůvodnění. Účastník řízení shrnuje okolnosti, které správní orgán prvního stupně uvedl ve svém rozhodnutí a dále uvádí, že ustanovení § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. obsahuje demonstrativní výčet okolností (mj. závažnost, způsob, následky protiprávního jednání, jakož i další okolnosti), ke kterým musí Úřad přihlížet. S žádnou z těchto okolností však dle účastníka řízení Úřad v odůvodnění jakkoliv nepracuje a lze tedy předpokládat, že je nevzal v potaz. Dále uvádí, že dle judikatury je při stanovení výše sankce nutno přihlídnout vždy ke všem okolnostem, které zákon stanovuje a se všemi se vypořádat.

S ohledem na výše uvedené měl dle účastníka řízení správní orgán prvního stupně ve svém odůvodnění akcentovat minimálně tu skutečnost, že předmětný správní delikt spočíval pouze v dočasném porušení povinnosti zpracovávat přesné osobní údaje, což je svou povahou méně závažný druh protiprávního jednání, jehož postih zákon umožňuje, jakož i skutečnost, že delikt byl spáchán pouze u 20 osob, tj. chybovost, resp. nepřesnost zpracovávaných osobních údajů se týkala pouhého 0,01 % všech pojištěnců, jejichž pojistný vztah byl v rámci stejného zpracování změněn. Účastník řízení dále připomíná, že pro vznik pojistného vztahu, který je výsledkem náborových akcí, nelze nikdy zcela eliminovat riziko, že budou zpracovávány nepřesné osobní údaje. Naopak s přihlédnutím k počtu přihlašovaných osob (jde o desítky tisíc) za kalendářní rok, je takový závěr vysoce pravděpodobný. Povinnost zpracovávat přesné osobní údaje dle účastníka řízení neznámá, že je vždy nezbytné zpracovávat jen absolutně správné údaje, neboť nepřesnosti mohou vzniknout již při shromažďování dat od samotných subjektů údajů. Zákon správci výslovně navíc nikde neukládá, aby prováděl jakousi kontrolu správnosti zpracovávaných údajů, ale ponechává na dotyčném správci, aby v návaznosti na účel a prostředky zpracování vyhodnotil, jakým způsobem se s touto povinností vyrovná. Účastník řízení uvádí, že takto postupoval, kdy navíc sám v rámci nastavených opatření tuto skutečnost odhalil a nesprávné přihlášky dále nezpracovával. Ani tuto skutečnost v rozhodnutí správní orgán prvního stupně nezohlednil.

Účastník řízení dále odkazuje na skutečnost, že zákon sám připouští zpracování nepřesných osobních údajů [§ 5 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 6 písm. g) zákona č. 101/2000 Sb.], tj. např. z důvodu výkonu kontroly, dozoru, dohledu a regulace spojených s výkonem veřejné moci. Účastník řízení se domnívá, že v tomto ohledu se agenda veřejného zdravotního pojištění výjimce dle § 3 odst. 6 písm. g) zákona č. 101/2000 Sb. v mnoha směrech blíží, resp. zpracování osobních údajů je tomuto výkonu velmi blízké, přičemž mu svědčí jistá

legitimita titulu existence ochrany této výjimky, přičemž když už nebyla správním orgánem prvního stupně zohledněna v deklaratorním výroku o vině, měla či mohla být zohledněna alespoň ve výši udělené sankce.

Dle účastníka řízení tak správní orgán prvního stupně nezohlednil ani samotný charakter údajů, jež byly zpracovávány, stejně tak ani způsob spáchání (nedošlo k dalšímu nakládání, zveřejnění, apod.), možné následky využití nepřesných údajů, a že tyto údaje nebyly nikým a nijak dále využívány a z povahy věci ani být nemohly. Správní orgán prvního stupně zohlednil pouze následek, a to v neprospěch účastníka řízení, a nezohlednil dopad do soukromí osob, který byl v zásadě nulový. Správní orgán tak celkově nepřihlížel ani k okolnostem, ke kterým při rozhodování o výši pokuty přihlížet musí, zejména k závažnosti protiprávního jednání, která je společným kritériem zahrnujícím jak způsob spáchání správního deliktu, dobu jeho trvání, následky, tak i okolnosti, za kterých byl spáchán. Nic z toho správní orgán prvního stupně dle účastníka řízení nezohlednil. Účastník řízení tak zásadně odmítá, aby byl sankcionován takto vysokou pokutou v situaci, kdy lze výrazně pochybovat o tom, že vůbec vznikl nějaký škodlivý následek. To vše za situace, kdy Úřad opakovně uděluje řádově nižší sankce za správní delikty, jejichž protiprávnost spočívá ve zveřejňování osobních údajů srovnatelného počtu osob na internetu, tedy deliktech kvalitativně podstatně závažnějších. Takový přístup je dle účastníka řízení v příkrém rozporu se zásadou právní jistoty, předvídatelnosti správního rozhodování a je svou povahou diskriminační.

Na základě výše uvedených skutečností účastník řízení navrhuje, aby rozhodnutí bylo změněno tak, že sankce bude výrazně snížena.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Odvolací orgán se předně zabýval otázkou odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt dle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. V této otázce se po posouzení celé věci plně ztotožňuje se závěry správního orgánu prvního stupně, tedy že účastník řízení porušil povinnost vyplývající z § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., v důsledku čehož zpracovával nepřesné osobní údaje dvaceti osob, které vedl jako vlastní pojistěnce.

Dále se odvolací orgán zabýval argumentací účastníka řízení v rozkladu, která směřuje proti výši uložené pokuty a jejímu odůvodnění. K jednotlivým argumentům v rozkladu odvolací orgán uvádí, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se dle odvolacího orgánu řádně a zcela vypořádalo s okolnostmi uvedenými v § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Tyto úvahy jsou uvedeny na str. 25 napadeného prvostupňového rozhodnutí a výslovně odkazují na závažnost, dobu, následek, způsob i okolnosti protiprávního jednání. Z tohoto pohledu je tedy tvrzení účastníka řízení v rozkladu (body 4 a 9) nedůvodné. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí popsal úvahy, které ho vedly k závěru o výši sankce, včetně toho, zda je určitá skutečnost polehčující či přitěžující okolností. V tomto smyslu nemá odvolací orgán co napadenému rozhodnutí vytknout.

Stejně tak odvolací orgán nesouhlasí s námitkou účastníka řízení, že správní delikt spočíval pouze v dočasném porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., což je svou povahou nejméně závažný druh protiprávního jednání. Předně je třeba konstatovat, že dobu trvání protiprávního jednání správní orgán prvního stupně při svých úvahách zohlednil, a to jako přitěžující okolnost, a to právě s ohledem na celkovou dobu trvání protiprávního stavu, tj. déle než šest měsíců. S tímto se odvolací orgán ztotožňuje. S tvrzením účastníka řízení, že porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. je svou povahou nejméně závažné, poté odvolací orgán v žádném případě nesouhlasí. Předně je třeba uvést, že z pohledu zákona i zákonodárce jsou všechny správní delikty v § 45 odst. 1 stejně závažné, neboť je pro ně stanovena stejná horní hranice pokuty.

I kdyby bylo následně možné třídit jednotlivé správní delikty podle závažnosti, v daném případě dané zejména mírou zásahu do soukromí, poté se obecná míra závažnosti při porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. nachází spíše někde uprostřed jednotlivých deliktů. Mezi ty méně závažné lze dle odvolacího orgánu naopak zařadit nesplnění povinnosti dle § 16, případně dle § 12, resp. § 11 zákona č. 101/2000 Sb.

Odvolací orgán je dále toho názoru, že míra chybovosti, jak na ni upozorňuje účastník řízení, není v daném případě polehčující okolností. Podstatným pro úvahu o výši sankce je skutečný počet dotčených osob, což je jedna z klíčových okolností, od kterých se odvíjí výše sankce. Míra chybovosti by v daném případě mohla být pouze přitěžující okolností, pokud by dosahovala vysokých hodnot.

Skutečnost, že při vzniku pojistného vztahu může dojít k nepřesnostem při zpracování osobních údajů, nemá dle odvolacího orgánu vliv na projednávaný správní delikt. Zjištěné nepřesnosti nemají charakter nesprávností, resp. nepřesností, vyplývajících z pochybení na straně subjektu údajů, který uvede svoje nesprávné osobní údaje. V posuzovaném případě se jedná o osoby, které nikdy neprojeví vůli stát se pojištěnci účastníka řízení, přesto byly jejich osobní údaje zneužity a účastník řízení bez dalšího ověření jejich přihlášky akceptoval. V tomto smyslu odvolací orgán nemůže akceptovat nepřímo vyslovený názor účastníka řízení, že při náborových akcích pojištěnců je nutné počítat s tím, že se jednotliví náboráři dopouštějí podvodů, a že tedy dochází k nepřesnostem při zpracování osobních údajů. Naopak, znalost tohoto stavu by měla účastníka řízení vést k tomu, že přijme taková vnitřní pravidla a postupy, které chybné přihlášky odhalí a nepřesnosti eliminují. V návaznosti na to odvolací orgán odmítá tvrzení účastníka řízení, že sám v rámci nastavených opatření chyby odhalil, neboť z provedeného dokazování a obsahu správního spisu vyplývá opak. Bylo nutné, aby se jednotlivé osoby samy aktivně proti přeregistraci bránily a teprve na základě jejich aktivity účastník řízení jednotlivé přihlášky stornoval. Odvolací orgán proto uvádí, že správní orgán prvního stupně správně k tomuto přihlédl jako k přitěžující okolnosti v rámci kritéria následků protiprávního jednání.

Tvrzení účastníka, že se jeho činnost, resp. působnost, blíží výjimce uvedené v § 3 odst. 6 písm. g) zákona č. 101/2000 Sb., musí odvolací orgán odmítnout. Nábor pojištěnců a jejich evidence v žádném případě nesouvisí, ani vzdáleně, s výkonem kontroly, dozoru, dohledu a regulace spojených s výkonem veřejné moci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, předcházení, vyhledávání odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, významného hospodářského zájmu České republiky nebo Evropské unie, případně významného finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie, kterým je stabilita finančního trhu a měny, fungování peněžního oběhu a platebního styku, jakož i rozpočtová a daňová opatření. Z tohoto důvodu nelze k údajné blízkosti s předmětnou výjimkou přihlížet ani při stanovení výše sankce.

K námitce účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně nezohlednil charakter údajů, stejně tak jako způsob spáchání, že nedošlo k dalšímu nakládání, zveřejnění apod. osobních údajů, a ani nezohlednil možné následky zneužití nepřesných údajů, odvolací orgán uvádí, že se závěry a posouzení správního orgánu prvního stupně se shoduje. Charakter údajů v daném případě není obligatorní okolností, ke které by správní orgán měl přihlížet, přičemž v daném případě se jednalo o nepřesné zpracování adresných údajů, což není dle odvolacího orgánu ani přitěžující, ale ani polehčující okolnost. Způsob spáchání správního deliktu stejně jako jeho následky poté správní orgán prvního stupně hodnotil. Skutečnost, že z povahy věci nedošlo k dalšímu zneužití, resp. dalšímu nakládání nebo zveřejnění nepřesných osobních údajů, není dle odvolacího orgánu polehčující okolností, resp. okolností, ke které by v daném případě bylo nutné přihlížet. Následek protiprávního jednání správní orgán prvního stupně vyhodnotil správně, a to včetně toho, že v důsledku jednání účastníka řízení došlo k zásahu do soukromí dotčených osob spočívajícím právě ve vyvolání postavení, v jakém se vůči účastníkovi řízení ocitly, a s tím spojené nutnosti aktivní ochrany

vlastních práv při rušení neoprávněné registrace u zdravotní pojišťovny. Není bez významu také skutečnost, že zatímco na území České republiky jsou zdravotnická zařízení a zdravotní pojišťovny schopny uvedenou chybu rychle vyřešit, v případě ošetření pacienta v jiné zemi Evropské unie, kde by se prokazoval fakticky neplatnou průkazkou zdravotní pojišťovny (neboť o své přeregistraci neví), by mu mohly vzniknout značné komplikace s poskytnutím zdravotní péče.

K poslední námitce účastníka řízení odvolací orgán uvádí, že není možné posuzovat uloženou pokutu podle srovnání jednotlivých případů, které spolu skutkově nijak nesouvisí a jsou věcně odlišné.

Ačkoliv tedy z výše uvedeného vyplývá, že odvolací orgán neshledal žádný z argumentů účastníka řízení za důvodný, v kontextu celého případu a posouzení výše uložené pokuty v porovnání se závažností správního deliktu dospěl k závěru, že je nutné rozhodnutí změnit a uloženou sankci snížit. Odvolací orgán sice považuje závěry správního orgánu prvního stupně za správné, včetně odůvodnění výše sankce, se kterým se ztotožňuje, přesto dle jeho názoru uložená pokuta neodpovídá jako přiměřená závažnosti protiprávního jednání účastníka řízení. Této závažnosti odpovídá dle odvolacího orgánu jako přiměřená pokuta nižší, ve výši 70.000 Kč.

Na základě všech shora uvedených důvodů tudíž odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 30. června 2014

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková